BM2002870

Raadsvergadering

Agendanummer:

29 oktober 2020

Onderwerp: Aanwijzen van Functionaris Gegevensbescherming

Steenbergen; 8 september 2020

Aan de raad,

1. Inleiding

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) van kracht geworden. Deze Europese Verordening heeft de Wet bescherming persoonsgegevens vervangen.
Tegelijk is in Nederland een uitvoeringswet AVG (hierna: UAVG) van kracht geworden. Binnen dit raadsvoorstel wordt met AVG ook de UAVG bedoeld.

De afgelopen 4 jaar is binnen de organisatie gewerkt aan het integreren van de AVG in beleid en de taakuitvoering van de gemeente Steenbergen. Daartoe is een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld als toezichthouder. Voor het bevorderen van de voortgang van de AVG-implementatie is een Privacy-Officer (hierna: PO) aangesteld.

In dit raadsvoorstel leest u wat er verder is gedaan, wat er nog moet gebeuren en wordt u geadviseerd een besluit te nemen om deze Functionaris Gegevensbescherming (hierna: FG) naast de bestaande FG aan te wijzen als toezichthouder. Steenbergen is een van de vijf samenwerkende gemeenten, die onder het toezicht van beide FG's vallen. Deze gemeenten zijn: Woensdrecht, Zundert, Halderberge, Rucphen en de gemeente Steenbergen.

2. Achtergrond

Op 25 mei 2018 is de AVG formeel, na 2 jaren in werkingstelling, van kracht geworden.
Ervaringen tijdens de Tweede Wereldoorlog, snelle technologische ontwikkelingen, toenemend omvang van data en aanzienlijke toename van (grensoverschrijdende) datastromen met persoonsgegevens hebben geleid tot harmonisering van het Europese Unierecht bij de bescherming van de persoonsgegevens.
De AVG stelt diverse eisen aan een overheidsorganisatie. De achterliggende gedachte is de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van levende individuen, die als een grondrecht in Nederland is verankerd in artikel 10 van de Grondwet.

De AVG brengt voor de gemeente Steenbergen verplichtingen met zich mee bij de verwerking van persoonsgegevens. De AVG introduceert verschillende principes waaronder het accountabilityprincipe. Dit principe houdt voor de gemeente in, dat ze passende technische en organisatorische maatregelen neemt, om te voldoen aan de principes en verplichtingen in de wet. De gemeente is onder andere verantwoordelijk voor het bijhouden van verschillende registers, zoals het Register van

Gegevensverwerking, waarin ze onder andere bijhoudt welke gegevens, voor welk doel worden verwerkt, hoelang de gegevens bewaard worden en aan wie ze deze gegevens verstrekt.

Daarnaast dient de gemeente voor (nieuwe) verwerkingen, welke een hoog risico vormen voor de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkene, een risicotaxatie -quick scan versie of DPIA- uit te voeren. Een DPIA (Data Protection Impact Assessment) is een wettelijk instrument en in ieder geval verplicht, wanneer er sprake is van een systematische en uitvoerige evaluatie van persoonlijke aspecten, zoals profilering, of wanneer mensen op grote schaal systematisch gevolgd worden in een publiek toegankelijk publiek, zoals bij cameratoezicht. De FG brengt hierover een wettelijk verplicht advies met beoordeling uit.

De Nederlandse toezichthouder – de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) - heeft onder de AVG wettelijke taken en toezichtbevoegdheden en kan boetes opleggen tot maximaal twintig miljoen euro. De gemeente dient ook een Functionaris Gegevensbescherming aan te stellen, als onafhankelijk interne toezichthouder. De FG dient altijd bereikbaar te zijn en heeft ontslagbescherming.

Inwoners en andere burgers hebben onder de AVG meer rechten gekregen. Deze rechten, zoals op bezwaar, op overdracht, op beperking van verwerking, om vergeten te worden en dergelijke, hebben tot doel de betrokkenen in staat te stellen, de controle uit te oefenen op hun persoonsgegevens en de verwerking daarvan. De afgelopen jaren is gewerkt om aan de eisen van de AVG te voldoen.

3. Overwegingen

Het implementeren van de (U)AVG en de nog op handen zijnde e-Privacy wetgeving is een hele klus. De gemeente Steenbergen heeft de bescherming van persoonsgegevens hoog in het vaandel staan en wil hieraan daadwerkelijk voldoen. Er zijn tal van zaken die worden uitgevoerd.
Kort samengevat:

1. Privacybeleid 2020-2023 vaststellen;
2. Actualiseren van alle werkprocessen (met herleidbare persoongegevens) en omzetten in één centraal Register van Gegevensverwerking naar recent landelijk format;
3. Werken met vastgestelde protocollen, zoals bij datalekken en anders richtlijnen per item;
4. Actualiseren van passende overeenkomsten (verwerker of overeenkomst met privacyparagraaf) binnen iedere samenwerking, waarbinnen herleidbare persoonsgegevens worden gedeeld. Een nieuwe gestandaardiseerde overeenkomst art. 26 AVG realiseren.
5. De AVG en BIO informatieveiligheidseisen integreren in de praktijk van uitvoering, zoals door het uitvoeren van risico-taxaties en controleren op het beveiligingsniveau van verwerkers.
6. Komen tot vooraf risico-taxaties bij (nieuwe) verwerkingen (Privacy by design) en uitvoeren van DPIA's daar waar nodig.
7. Systematisch onderhouden van bewustwording en scholing voor alle medewerkers, waaronder het toepassen van AVG-gedragsregels.
8. Foldermateriaal actueel houden en desgevraagd toevoegen.
9. De stuurgroep Privacy en Informatieveiligheid begeleidt de implementatie van de AVG in samenwerking met het privacyteam.

Het eerste voorstel zal u binnenkort worden voorgelegd.
Wat ook nog dient te gebeuren is dat uw raad de heer A.J. Wiersma formeel als uw FG aanwijst.

De aanstelling van een FG is een verplichting voor overheidsinstellingen. Om zowel de belangen van de gemeenten, als die van de betrokken inwoners en andere burgers van wie persoonsgegevens worden verwerkt, doeltreffend te behartigen, wordt de FG aangesteld als onafhankelijk interne toezichthouder.

Artikel 39 van de AVG geeft duidelijke taken voor de FG: informeren, adviseren, toezien op de naleving, wijzen op verantwoordelijkheden, bewustmaken en opleiding. De functionaris moet bevoegd zijn om ruimtes te betreden, zaken te onderzoeken, inlichtingen en inzage te vragen. Kortom, de FG moet in onafhankelijkheid zijn werkzaamheden kunnen verrichten.
Vanwege deze bijzondere positie in de organisatie, is het dan ook van belang dat de FG niet meerdere functies uitoefent, die zodanig invloed op elkaar kunnen uitoefenen, dat de integriteit in het geding komt/kan komen. Om belangenverstrengeling en niet integer werken te voorkomen, dient de FG zich slechts adviserend en niet uitvoerend bezig te houden met de inrichting en uitvoering van maatregelen om privacy te waarborgen. Anders zou de FG immers zijn eigen werk controleren.

Voor de werving van deze FG is de samenwerking met de gemeente Woensdrecht uitgebreid met de gemeenten Zundert, Halderberge en Rucphen. Sinds 1 april 2018 is de heer P. Muller aangesteld door de gemeente Woensdrecht en onlangs is de heer A.J. Wiersma namens de vijf gemeenten ook toegevoegd aan deze formatie. De continuiteit van de wettelijke beschikbaarheid is daarmee geborgd.
Op 29 november 2018 is de heer P. Muller door uw raad aangewezen als interne toezichthouder.
Nu wordt u, raad, geadviseerd de heer A.J. Wiersma ook dit toezichthouderschap toe te kennen.

Alle overheden, i.c. alle bestuursorganen van gemeenten moeten formeel een besluit nemen om de FG als toezichthouder aan te wijzen. Het college en de burgemeester hebben bij besluit van 8 september 2020 de heer A.J. Wiersma aangewezen als FG. U wordt dan ook geadviseerd om hetzelfde te doen conform bijgaand ontwerp-raadsbesluit.

4. Middelen
Met het aanwijzen van de FG als toezichthouder zijn geen aanvullende middelen gemoeid.

5. Risico's
Het niet aanwijzen van deze FG als toezichthouder houdt het risico in zich, te weten dat de FG kan de taken conform de AVG niet kan uitvoeren. Dit is in strijd met de beschreven wettelijke taken binnen de AVG en kan leiden tot een boete opgelegd door de AP.

6. Communicatie/Aanpak
Het besluit wordt bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad.

7. Advies
Het voorstel is:
De heer A.J. Wiersma per 29 oktober 2020 aan te wijzen als Functionaris Gegevensbescherming conform artikel 37, eerste lid, AVG.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,

De secretaris,	De loco-burgemeester,
M.J.P. de Jongh, RA	W.A.M. Baartmans